

26.2.3. Zaburzenia lękowe w niemowlęctwie i we wczesnym dzieciństwie

W okresie rozwojowym lęk i strach pojawiają się jako zjawisko powszechne. O jego patologicznym charakterze stanowi nasilenie utrudniające rozwój i funkcjonowanie dziecka. U dzieci w różnych fazach rozwojowych **do zjawisk normatywnych należą:**

- lęk przed nieznanymi (6.–10. miesiąc życia);
- lęk przed separacją (8.–24. miesiąc życia);
- lęk przed ciemnością, przed „potworami” (3.–6. rok życia);
- lęki przez zwierzętami (7.–10. rok życia);
- lęk przed ciężką chorobą, śmiercią, katastrofą, która może dotknąć samo dziecko lub jego bliskich (6.–12. rok życia);
- lęk przed niepowodzeniem, krytyką, upokorzeniem (11.–17. rok życia).

Cechy lęku lub obawy wykraczające poza normę rozwojową rozpoznajemy, gdy lęk:

- wywołuje u dziecka napięcie i zaniepokojenie lub prowadzi do unikania określonych czynności lub sytuacji;
- pojawia się podczas dwóch lub więcej codziennych czynności albo w kontekście dwóch lub więcej relacji (ma rozległy charakter);
- jest niekontrolowany, przynajmniej przez jakiś czas;
- zakłóca funkcjonowanie dziecka bądź rodziny i/lub oczekiwany rozwój dziecka;
- utrzymuje się (kryteria czasowe dla poszczególnych zaburzeń lękowych zawarte są w klasyfikacjach szczegółowych, określają minimalny czas występowania danego lęku wymagany do uznania go za objaw zaburzenia).

Zaburzenia lękowe u dzieci często związane są z podobnymi zaburzeniami występującymi w jego rodzinie, podobnie jak z zaburzeniami nastroju, których doświadczają bliscy dziecka. Poszczególne zaburzenia lękowe często współwystępują, co przyczynia się do pogorszenia rozwoju i funkcjonowania dziecka.

W grupie **zaburzeń lękowych** umieszczono następujące zaburzenia: